

Door de Gezondheids-commissie is nu de wonde blootgelegd en gepeild. Deze *is* geneesbaar, niet onmiddellijk wel is waar noch eenslags, maar traps-gewijze — binnen eenige jaren — gewis. Zoo het Gemeentebestuur den aanbouw van gezonde woningen voor menschen die slechts een geringe huur betalen kunnen, krachtdadig bevordert (voornamelijk door opene terreinen tot lagen prijs voor dat doel af te staan), lust tot bouwen bestaat in den tegenwoordigen tijd hier in groote mate. Vereenigingen tot den aanbouw van arbeiderswoningen hebben aan Amsterdam reeds uitstekend veel goeds gedaan en zullen, nu de gansche uitgebreidheid van het kwaad haar voorgesteld is, in haren ijver niet verflauwen; integendeel. Vermoedelijk zullen nog andere vereenigingen tot stand komen en het schoone voorbeeld der bestaande volgen. Het doel zal, het MOET bereikt worden, want DE MOREELE INVLOED DER WONING IS MACHTIGER NOG DAN DE STOFFELIJKE. Het woord is waar: gelijk de woning is *wordt* de bewoner. Zulke ellendige spelonken als de Amsterdamsche kelders meerendeels zijn, zijn doodend voor de zedelijkheid; bij den man wekken zij uithuizigheid met al de daaruit voortvloeiende ondeugden, bij de vrouw onverschilligheid voor haar gezin, onzindelijkheid tot verdierlijking toe. Daarentegen bestaat er geen vermogender middel om de lagere volksklasse op te heffen dan haar bij te staan in het verkrijgen van woningen, die, hoe eenvoudig en min kostbaar ook, lucht en licht toelaten, ruim genoeg en droog zijn, woningen waarin „een mensch” zich „te huis” kan gevoelen.

G. A. N. A.

I N G E Z O N D E N S T U K .

Geachte Redacteur!

In het laatste *Weekblad* n°. 8, pag. 116, las ik, dat volgens de *Union Médicale* van 20 November j.l. door de zoogenaamde „Polype médusaire” een alcoholisch zich in azijnzuur omzettend secretum geleverd werd.

Deze mededeeling doet denken aan de herhaalde verklaring van Dr. BONTIUS (1629—1631), dat de Chineezen in Batavia van alle tweevoetige wezens de grootste bedriegers, de gierigste, listigste en slimste menschen zijn, daar zij, volgens hem, illa *Holothuriorum* (quallen) genera *Oryzae* miscent, ut liquorem suum destillatitium (quem Arac vocamus) tanto calidius reddant, pernicioso invento, quod hinc miseri nostri socii navales, sanguinis sputum, phthisin, marasmum denique et ipsam tandem mortem incurrant.” (*Hist. Natural. et Medic. Lib. V. C. XXVII*, pag. 80; *Lib. I Dialogus III* pag. 9 en *Lib. VI, C. XXVIII*, pag. 129, 1658. Apud Elzevirios).

BONTIUS behoorde niet tot het afschaffingsgenootschap, want voor eene kleine maag-versterking vond hij het dagelijksch gebruik van 2 à 3 oncen goeden Franschen brandewijn, of zuivere arak goed, doch tegen die kwallenarak ging hij vreeslijk aan. Daar wij nimmer van een dergelijk Chineesch fabricaat te Batavia iets vernamen, meenden wij dat BONTIUS tot bovenstaande gedachte geleid was, daar hij bij aanraking van deze Medusa-achtige dieren aan zijne handen eene brandende pijn ontwaard had, alsof zij met kokend heet water overgoten waren geweest. Die buitengewoon brandende eigenschap van slechte arak schreven wij aan de bijgevoegde peper of tjabi toe en de buitengewone ziekteverschijnselen, die BONTIUS aan eene zeekwallenarak deed denken, zochten wij

meer in individueele of sociale oorzaken dan in zeekwallenarak-vergiftiging; vooral omdat onze beroemde schrijver omtrent eenige zoogenaamde vergiften grove dwaalbegrippen boekte. In BONTIUS' tijd leende Batavia zich geenszins tot proef- of waarnemingen omtrent dergelijke vergiftigingen, want die stad was door twee opeenvolgende belegeringen in eenen buitengewonen en zeer onreinen toestand gebracht. Ook na die belegeringen bleven Batavia's bodem, lucht en wateren eenige jaren hoogst ongezond 1), zoodat wij aan die bloedspuwingen, tering en marasmus bij Janmaat ten gevolge van zeekwallenarak niet zeer veel geloof hechten konden; maar na de boven bedoelde mededeeling van de *Union* erlangt BONTIUS' waarneming omtrent de zeekwallenarak-vergiftiging naar onze meening eenige meerdere waarde, zelfs in de vooronderstelling, dat de opgesomde ziekteverschijnselen ook aan andere redenen toegeschreven kunnen worden.

C. SWAVING.

B E R I G T E N .

BUITENLAND.

PARIS. — Dr. CRUVEILHIER, honorair Hoogleraar bij de geneeskundige faculteit en Lid der Académie de Médecine, is voor weinige dagen te Limoges op 83jarigen leeftijd overleden. Als leerling van DUPUYTREN werd hij door laatstgenoemde tot de beoefening der Pathologische Anatomie aangespoord en zag van zijne hand een over dat onderwerp loopend Handboek reeds in 1816 het licht. In het jaar 1821 werd door hem een onvoltooid gebleven werk, onder den titel van *Médecine pratique éclairée par l'anatomie et la physiologie pathologique*, uitgegeven. Talrijke geschriften van zijne hand zijn in de bekende *Dictionnaire* en XV volumes vervat. Zijn beroemd plaatwerk *Anatomie pathologique du corps humain*, in 40 afleveringen van 1829—1842 uitgegeven, verschafte hem eene algemeene bekendheid en zal een blijvende waarde behouden.

— In het Maart-nummer der *Archives générales de Médecine* wordt met ingenomenheid van de ontwikkeling der geneeskundige journalistiek, althans wat de hoofdstad betreft, gewaagd. Een cijfer van niet minder dan 30 periodieke geneeskundige geschriften ziet sinds het begin van dit jaar te Parijs het licht. Het bekende *Bulletin Thérapeutique* is door de redactie van DUJARDIN BEAUMETZ, BOUCHARDAT, BÉHIER en DOLBEAU aanmerkelijk verbeterd, terwijl als nieuwe tijdschriften het *Journal de Thérapeutique* onder de redactie van GUBLER, BORDIER en ERNEST LABBÉE (2malen per maand), de *Archives de tocologie* onder de redactie van DEPAUL, STOLTZ, BAILLY, BERNUTZ, BLOT, CHARPENTIER, GUÉNIOT en HERVIEUX en de *Annales de Gynécologie*, geredigeerd door LEBLOND, PAJOT, COURTY en GALLARD (1maal per maand) verschenen zijn. De *Recueil d'Ophthalmologie* van GALEZOWSKI is door de medewerking van RICHEL, CUIGNET en LAURENÇO in eene nieuwe gedaante verschenen, terwijl nog een ander *Weekblad*, onder den titel van *l'École de Médecine*, sinds 1874 iedere week of het resumé of de tekst van deze of gene lessen bij de faculteit gegeven, levert. Buiten de hoofdstad is onder den titel van *La Revue Médicale de l'Est*, onder de redactie

1) Volgens Sir STAMFORD RAFFLES en later volgens meerdere Engelsche en Nederlandsche schrijvers zou de geschiedenis bewijzen, dat de stad Batavia van af hare stichting hoogst verderfelijk was voor de gezondheid van Europeanen en Inboorlingen. Met deze beschuldiging kunnen wij geen vollen vrede hebben, omdat zij door de geschiedenis van de zeventiende eeuw tegengesproken wordt; hetgeen wij zullen trachten te bewijzen.